

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

Lugduni, 1652-1663

Caput 9. De Impedimento Violentiæ, vel Metus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80577](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80577)

Si in fidelis habitare sine Creatoris iniuria, Matrimonium conuenit non tamen illud potest dissolui. Quia prohibitum licet uelut peruersionis periculum, quod ut plurimum bitare sine accidere assolet. Ad dissoluendum autem Matrimonium in hoc casu, non requiritur sententia Iudicis, sed satis est sola admonitio fidelis facta infideli, an conuenit uelit: nisi aliunde constaret obstinatio. Diana *part. 3. tract. 4. resol. 252*. Sanch. *l. 7. d. 74. n. 8. & 9*. Filliuc. *tr. 10. p. 2. num. 219*.

47. Quando nam dissoluatur Matrimonium, non est certum apud Doctores. Rodriguez *10. c. 219*. & Richard. *in 4. dist. 39. a. 1*. dicunt, statim dissolui, non expectato transitu fidelis ad aliud Matrimonium, quando infidelis admonitus, recusat legitime habitare. Hostiensis *Cap. Gaudemus*, & Ioan. Andreas *nu. 15*. aiunt, dissolui quando elapsus est terminus ab Ecclesia constitutus ad determinandum, an infidelis uelit, legitime habitare. Ex receptiori tamen sententia affirmo, non dissolui prius Matrimonium, donec fidelis ad alias nuptias transeat, ita ut generatio unus sit alterius corruptio. Quare si fidelis nunquam mutet statum, perseverabit prius Matrimonij vinculum: & quotiescumque infidelis conuersus fuerit ad fidem tenebitur fidelis illum tanquam coniugem verum admittere. Sanch. *l. 7. d. 75. n. 2. 3. & 4*. S. v. *Impedimen. Matrim. n. 8*. Coninch *dub. 16. num. 63*. Nauar. *c. 2. m. 49*. Valent. *10. d. 10. q. 1. pun. 7*.

48. Fidelis licet, ad Religionem vel ordines transire, & votum simplex castitatis emittere. Licet infidelis monitus conuenit renuit, licet habitare uelit absque Creatoris contumelia, & sine pertractione aut inductione ad peccandum. Sanum autem consilium esset existente probabili conuersionis spe, coniugem ad Religionem, aut Ordines non transire, aut votum castitatis emittere. Et quidem per professionem in Religione Matrimonium etiam prius consummatum dissoluitur; per Ordines autem, aut simplex castitatis votum non soluitur. Verum tamen est, fidelem conuersum, qui suscipit Sacros Ordines non esse alteri coniugi restituendum, qui conuertitur, postquam fidelis ordinibus est initiatus. Quia ille debet sibi imputare, quod tardè sit conuersus. D. Thom. *in 4. dist. 39. q. 1. a. 5. ad 4*. Filliuc. *tr. 10. part. 2. n. 244*. Henric. *lib. 11. cap. 17. num. 8*. Bonac. *hic. q. 3. pun. 7. num. 9. & 10*. Sanch. *l. 7. d. 76*. Coninch *d. 26. num. 66*.

49. Quando alteruter parens solus fidelis est, si Proles doli proles sit doli capax, non est cogenda ad fidem, sed suæ libertati relinquenda. Si autem non sit capax doli, eius conditionem sequi debet, qui ad fidem conuertitur. Quia eo ipso, quo alter, uter coniux est fidelis, ius habet Ecclesia compellendi ipsum, ut prolem minimè doli capacem Sacra diluat vnda. In dubio autem, an proles sit capax doli, in fauorem fidei est presumendum. Cap. *Iudei 18. q. 1*. Concil. Tolet. *4. c. 56. D. Tho. in 4. dist. 39. q. 1. a. 4. ad 4*. Sanch. *l. 7. d. 73. n. 16*. Sotus *in 4. dist. 39. q. 1. a. 3. ad 2*. S. v. *Matrim. imped. n. 8*.

CAPVT IX.

De Impedimento Violentie, vel Metus.

Metus seu Violentia est impedimentum dirimens Matrimonium, quod quidem per grauem metum cadentem in constantem virum initum iure Ecclesiastico est inualidum, modo metus iniuste sit à causa libera ad hoc, id est ad extorquendum consensum incassum. Vnde per metum leuem non redditur Matrimonium inualidum. Quia in iure non habetur ratio lenis metus, nisi ille tollat omnino consensum: tunc enim irritum esset in conscientia, ad validitatem enim eius iure natura consensus requiritur. Cap. *Veniens 2. de despons. Cap. De eo qui dixit 2. Nauar. cap. 22. num. 50*. Tolet. *l. 7. c. 12*. Reginal. *l. 1. n. 76. & 78*.

Solum Ecclesiastico iure est irritum Matrimonium metu extortum, non iure natura. Quia ceteri contractus celebrati cum metu graui non sunt iure inualidi: Ergo neque Matrimonium. Ideo Matrimonium per vim, & metum inter infideles celebratum validum erit. Quia iuri Ecclesiastico non subest. Filliuc. *tr. 10. p. 2. n. 109*. Sanch. *l. 4. d. 14. n. 2. & 3*. Bonac. *hic. q. 3. pun. 8. n. 8. & 9*.

Dupliciter potest inueniri metus ab extrinseco, id est, ab homine Primo iniuste, Quando quis sub graui poena cogitur à Iudice contrahere Matrimonium, & stare sponsalibus antea celebratis, quæ ille recubabat adimplere iussu cogitur, & iure licito compelli potest, cum teneatur illud perficere: & ideo validum est Matrimonium cum tali metu contractum. Secundo iniuste. Quando quis minatur accusare futrem de furto patrato, nisi talem sceminam ducat: minatur iniuste accusatione per ordinem ad extorquendum consensum: & consequenter Matrimonium cum huiusmodi minis seu metu iniuste, erit inualidum. Coninch *d. 8. n. 15*. Reginal. *l. 3. n. 79*. Bonac. *hic. q. 3. pun. 8. n. 10. & 11*. Rodrig. *part. 1. cap. 230*. Henric. *lib. 11. cap. 1. num. 2*.

Quando metus incutitur à causa libera, non tamen ad hunc finem, ut Matrimonium inea- tur, sed ob aliam causam: Matrimonium cum eiusmodi metu celebratum, validum est. Quia licet Matrimonium celebratum per metum incussum ad alium finem, sit aliquo modo inuoluntarium: illud tamen inuoluntarium non censetur causa consensus; sed tantum occasio, & consequenter insufficiens, ad reddendum Matrimonium inualidum. Vnde validum est coniugium contractum à defloratore puellæ, quem pater vel frater puellæ volebat occidere, sed ipse deflorator sponte sua obtulit se ad celebrandum Matrimonium, ut mortè euaderet. Similiter validum est Matrimonium, quod obsessus contraxit cū filia obfidentis, ut euicaret molestiam obfessionis, modo obfidentis non obfedit ad hunc finem, ut obsessus eius duceret filiam. Præterea validum esset Matrimonium contractum inter filium Medici & ægrotum, quæ Medicus curare no- ebat, nisi eius filiæ duceret. Quia metus mortis

Se&I.De Imped.Matr.Recept.Sent. 199

non est à Medico, sed à morbo incussus. Cor-
dub. in sum. question. 178. punct. 1. Sà l'io, m. 9.
Bonacin. question. 1. punct. 8. à numer. 16. Regi-
nald. lib. 31. numer. 79. Coninch. dub. 28.
numer. 9. Henriquez lib. 1. cap. 9. m. 2. Sanch.
1. d. 12.

54 Invalidum est coniugium, quando contra-
hens mortis metu cogitur, non solum contra-
here, sed id per copulam consummare. Quia
non potest esse validum Matrimonium, nisi
validus sit consensus: sed consensus per metum
gravi exortus est invalidus: ergo. Deinde
de copula nihil operatur ad coniugij validita-
tem, nisi ad sit consensus liber, & validus. Bo-
nacin. h. c. question. 3. punct. 8. numer. 25.
Sanchez lib. 4. dub. 12. m. 19. Gutier. cap. 26.
numer. 11.

55 Coniugium celebratum cum metu cadente
in constantem virum adiuncto iuramento,
non est validum. Quia per iuramentum non
suppletur defectus consensus requisiti ad ma-
trimonium. Unde hic opus non est iuramenti
relaxatione. Quia ubi nullum est vinculum,
nulla est obligatio. Nec ideo illud Matrimo-
nium resoluitur in sponsalia. Quia huiusmodi
contractus iure positio est irritus: & sicut
Matrimonium requirit consensum liberum, ita
etiam sponsalia. Sà verb. Impediment. numer. 9.
Reginald. lib. 31. numer. 87. Rodriguez cap. 31.
numer. 4. Gutier. cap. 76. numer. 9. Sanchez 1. d. 20.
numer. 15. Imo si quis iurasset, stare Matrimonio
per metum celebrato, seu non contraheretur:
non teneretur implere. Quia nullus potest obli-
gari ad peccatum: peccatum enim esset vi
Matrimonio inualido, quale est per metum
gravi celebratum. Reginald. libro 31. nu-
mero 88. Conar. 4. Decretal. part. 2. cap. 3.
Parag. aph. 5.

56 Tullit Tridentinum sess. 24. cap. 9. excommu-
nicationem contra dominos temporales, Ma-
gistratus, & alios cuiuscumque gradus, qui sub-
ditos, vel alios quoscumque directe, vel indire-
cte cogunt, ne Matrimonium libere contra-
hant. In hac tamen Censura non comprehen-
duntur domini cogentes sua mancipia Matri-
monium inire. Nec patres, qui prohibent filios
Matrimonium contrahere. Quia Concilium
non loquitur de prohibentibus, sed de cogen-
tibus. Sanchez lib. 4. dub. 21. Henriquez lib. 1.
cap. 6. numer. 5. Nauar. cap. 27. numer. 150. Gutier.
cap. 79. numer. 11.

si quis Ordinem suscepit ab eo, qui se hinc
Episcopum, cum non esset. Tercio, Sacrum Or-
dinem per metum gradum susceptum Matri-
monium non dirimere: si metus fuit incussus
à causa libera. Quia neque obstat constitutio
Ecclesie, neque votum solemne Ordini Sacro
annexum, cum illud sit invalidum. Quarto, vo-
tum non dirimere Matrimonium iure natura-
lis, sed tantummodo impedire. Unde si Pontifex
dispensaret totum Sacerdote abique causa legi-
tima, validum esset Matrimonium quavis il-
licitum. Quia censetur ablatum esse impedi-
mentum dirimens ab Ecclesia inductum. Quin-
to, Matrimonium abitea contractum non diri-
mi per Ordinis Sacri suspensionem. Et hæc est
differentia inter maiores Ordines, & profes-
sionem, quod professio dissolvit Matrimonium
non solum sequens, sed etiam antecedens, mo-
do non fuerit consummatum: Ordines vero
maiores sequens solummodo dissolvunt. Gu-
tier. cap. 94. m. 10. Filiuc. tract. 10. part. 2. nu-
mer. 121. Coninch. dub. 20. m. 145. Henriquez
lib. 12. cap. 5. numer. 9. Sanchez lib. 7. d. 29. m. 5.
et d. 38. numer. 11. Sylviu. Supplem. quest. 33. art. 3.
quest. 1.

Namquam fuit in Ecclesia permillum sine
Latina sine Græca Sacro Ordine prædicos ma-
trimonium inire. Quia à nascente Ecclesia id
prohibitum fuit, ut constat ex Canone Apo-
stolorum 17. Unde si Græcus aliquis Sacerdos
contraheret Matrimonium, inualide contrahe-
ret. Permissum tamen est Græcis iam coniuga-
tis, Sacros Ordines inire, & Matrimonio vi
ante eorum celebrationem Quia decretum Ec-
clesie præscribens esse annexum Ordinibus
Sacris votum solemne castitatis non est acce-
ptatum à Græcis, unde minime delinquent
utendo coniugio ante Ordines inito. Sanchez
lib. 7. dub. 18. numer. 3. Azor. part. 1. lib.
13. cap. 13. ex cap. cum olim, de Cleric. con-
suegat.

Sacro Ordine initiatus contrahens Matri-
monium, mortaliter delinquit, incurritque ir-
regularitatem, etiam ante consummatum con-
iugium. Sanch. lib. 7. d. 48. Conar. p. 2. c. 6. §. 3. m. 1. trahis Matri-
monium mor-
Nauar. cap. 27. numer. 195. ex Clement. 1. de con-
sanguin.

58 Nuncquid
permillum
fuit in Ecce-
sia Latina
Sacro Ordine
graditos
Matrimo-
nium inire.
vi quid in
Græca circa
hoc permil-
litur.

59 Qui Sacro
Ordine ini-
tiatus con-
trahis Matri-
monium mor-
tali ter peccat
& incurrit
irregularita-
tem.

CAPVT XI.

De Impedimento Ligaminis.

CAPVT X.

De Impedimento Ordinis.

60 **P**ER impedimentum Ligaminis
significatur vinculum prioris
Matrimonij, quo durante, poste-
rius est irritum. Et quidem plu-
res habere uxores diuino iure in
lege Evangelica prohibitum est. Permissum
fuit antiquis patribus (quorum exemplo ad
Israeliticum populum propagata fuit dispen-
satio) plures habere uxores. Quia contra pri-
marium Matrimonij finem, qui est proli ge-
neratio, & educatio, non erat. At iam nullis fi-
delibus, nec infidelibus licita est polygamia: &
cum infideles Baptisma suscepierint, cogendi
sunt.

60 Habere plures
uxores iure
diuino
prohibitum
fuit, & Chri-
sti præcepto,
ne in lege E-
uangelica ve-
nitum est.

R 4

57 **S**ACER Ordo valide, & sine graui
metu susceptus iore Ecclesiastico
Matrimonium subsequens diri-
mit. Definuit à Tridentino sess.
24. can. 9. Infero primò, Ordine
minores, nec dirimere, nec impedire Matri-
monium. Secundo, si Ordo Sacer sit inualide
susceptus propter aliquem defectum essentia-
lem, Matrimonium validum esse: verbi gratia,

57 Sacram Or-
dis, & qua-
nam iore di-
uini matri-
monium ante
illud, & post
illud contra-
ctum.